

ud paa at skaffe Opland for den voldsomt tiltagende Industri i de civiliserede Lande, saaledes er det klart, at Tyskland, netop fordi vort Land, saaledes som det saa ofte er blevet beklaget under Toldlovsforhandlingerne, har aabnet sine Grænser for den tyske Produktion og Overproduktion, netop har Fordel af at have os liggende ved dets Grænser til at aftage dets Produktion. Der er ikke fjerneste Grund for Tyskland til af politiske Hensyn at inkorporere os i det tyske Rige, og hvad det tyske Folk angaar, er dets Stemning saa velvillig mod os, at der ikke fra dets Side er Anledning til at frygte noget for vort Lands Selvstændighed. Paa samme Tid, som der saaledes utvivlsomt ikke indenfor nogen anden Nation er nogen Trang til at tilintetgøre vor Selvstændighed — der er de mest velvillige Følelser mod vort Land, naar vi ikke selv ved taabelige Presseudtalelser og den Slags Ting ægge det tyske Folk mod os —, paa samme Tid, gentager jeg, er den eneste Stormagt, der kunde have Interesse af at inkorporere vort Land, ogsaa den eneste, der har Fordel af, at vi bevare vor Selvstændighed og Uafhængighed, naar vi kun selv ville.

Men det er en Selvfølge, at hvis vi under Paaskud af at forsvare vor Neutralitet, medens Tyskland kriger med en anden Magt, skulde gaa til en saadan Ubesindighed som at træde op mod en tysk Sømagt, som kommer gennem vore Færvande eller betræder vort Territorium, saa har Tyskland ikke Spor af Grund til fremtidig at respektere vor Selvstændighed. Og naar man siger, at vi skulle berede os paa med Fæstninger og sligt at kunne afvente en venlig Magts Tilsynkomst i Tilfælde af, at vi blive angrebne af en anden Magt, vil jeg spørge, hvad det er for en Magt, der skulde komme og hjælpe os. I Tidernes Løb have vi altid stolet paa Hjælp fra andre Magter, og jo mere vi have stolet derpaa, desto mere har man ranet fra vort Lands Omraade, saa at vi fra at være Nordens største Magt ere sunkne ned til at være en Ubetydelighed. Naar der ikke i 1864 kom Hjælp fra de Magters Side, som kunde have Interesse i at hindre Tyskland i at blive den mægtige Sømagt, det nu er, er det taabeligt at tro, at nogen skulde have Interesse i nu at værne vor Selvstændighed. Tværtimod, den Magt, man nærmest skulde se hen til, er England, og det er klart, at pekuniært set har England ikke Spor af Fordel af os, og i det Øjeblik vi træde op mod England under Paaskud af at forsvare vor

Neutralitet mod dets Fæerden i vore Færvande eller maaske Benyttelse af vort Landareal, vil England med største Sindsro se vor Selvstændighed tilintetgjort. Hvad skulde England vinde ved at bevare os nu, efter at Østersøkanalen er anlagt, og efter at den tyske Flaade er bleven saa mægtig?

Det bliver gentagende sagt, at København skal forsvares fra Søsiden og Landsiden. Nej, vi skulde slet ikke forsvare København, saa længe vi ere neutrale, der bliver ingen Brug for det. Men komme vi ind i en Kamp for Bevarelsen af vor Selvstændighed, da vil det være endnu værre for os, om vi have en befæstet Hovedstad. Thi det er dog klart, at hvis en Stormagt har indtaget en befæstet Hovedstad, er den bedre i Stand til at forsvare den mod den Magt, som muligvis vilde komme os til Hjælp, end hvis det var en aaben By. Det er dog saa selvfølgeligt. I det Øjeblik vor Hovedstad befæstet blev udsat for Belejring, Bombardement og sligt, udsatte vi endvidere vort vigtigste nordiske Kulturcentrum for Ødelæggelse, og det maa dog være klart, at skulde den Ulykke ske, at hele vort Land bliver indlemmet i en fremmed Stat, vil det være af største Vigtighed for den fremtidige Bevarelse af vor Nationalitet, at vort Kulturcentrum blev urørt. Naar en fjendtlig Magt gaar ind i København som en aaben By, lider Byen ikke Spor af Overlast. Forretningerne gaa deres Gang, Regeringen kan udøve sin Gerning. Og i Særdeleshed hvis man imødekommer de militære, der ønske en Fæstning som sidste Retrætepunkt, paa den Maade, jeg foreslaar, er det klart, at en lille Fæstning liggende i en vis Afstand fra Hovedstaden netop vil sætte vor Hær i Stand til at kæmpe og afvente en mulig Hjælp udefra. Men alle ere jo enige om, at hvis Hovedstaden befæstes paa den ene eller anden Maade, vil den falde i Løbet af kort Tid, og en Fæstning, som er tagen af en Stormagt, udleveres ikke, og dermed er vort Lands Selvstændighed tilintetgjort. Derimod kan en lille Fæstning, som kan forsvares gennem Maa- neder af den Hær, som til enhver Tid kan være til Stede, naturligvis skærme Kronens Bærer og derigennem vor Uafhængighed, saalænge til der kan komme Assistance. Men rode vi os ind i en saadan Krig, tror jeg som sagt slet ikke paa, at vi faa Assistance. Og i alt Fald er det bedre, at København ligger som en aaben By end som en Fæstning. Thi ellers bliver ikke alene København ødelagt, men hele vort Erhvervsliv bliver ødelagt,